

Dosarul nr. 2ra-295/21

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. Gh. Burdujan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fugenço, A. Mironov, L. Caraianu)

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Elena Căpățînă și Mihail Cotruța, reprezentați de avocatul Alexandru Găină,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Căpățînă și Mihail Cotruța împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bravo-Profil” cu privire la încasarea sumei achitate pentru țigla metalică, penalității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a ț ă:

La 23 mai 2019, Elena Căpățînă, reprezentată de avocatul Alexandru Găină, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Orfonox” și SRL „Bravo-Profil”, intervenient accesoriu Mihail Cotruța solicitând încasarea în mod solidar de la pârâți a sumei de 30000 de lei, achitată pentru 232 mp de țiglă metalică, a sumei de 270000 de lei cu titlu de penalitate pentru perioada 31 octombrie 2017-30 aprilie 2018 pentru 6 luni, având în vedere întârzierea răspunsului de la împlinirea termenului limită de 14 zile după primirea reclamației la 17 octombrie 2017, a sumei de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Elena Căpățînă și Mihail Cotruța, reprezentați de avocatul Alexandru Găină, prin cererea de chemare în judecată înregistrată la 09 iulie 2019, au formulat pretenții doar față de SRL „Bravo-Profil”, prin care au solicitat încasarea sumei de 30000 de lei achitați pentru 232 mp de țiglă metalică, a sumei de 270000 de lei cu titlu de penalitate pentru perioada 31 octombrie 2017-30 aprilie 2018 pentru 6 luni, având în vedere întârzierea răspunsului de la împlinirea termenului limită de 14 zile după primirea reclamației la 17 octombrie 2017, a sumei de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, în vara anului 2015, Elena Căpățînă, în calitate de cumpărător/consumator a procurat de la SRL „Orfonox” 232 mp de țiglă metalică, cu toate accesoriile necesare, pentru acoperirea casei de locuit individuale, amplasată în sat. Ciucur Mingir, r-nul Cimișlia, achitând vânzătorului suma de 30000 de lei. Vânzătorul a oferit garanția la culoare pe o durată de 10 ani, iar la metal

pe un termen de 50 ani.

Totodată, au menționat că, în vara anului 2016, după un an de la finisarea lucrărilor cu materialul procurat, au constatat că țigla metalică s-a decolorat substanțial. Astfel, fiind solicitați pentru soluționare problemei, reprezentanții SRL „Orfonox” s-au prezentat la fața locului în data de 11 iulie 2016 și în procesul-verbal de constatare au stabilit că acoperișul este decolorat total, în afară de reținatorii de zăpadă. Deși, a promis că va lichida defecțiunile constatate prin înlocuirea elementelor decolorate, ulterior SRL „Orfonox” nu a întreprins măsuri în acest sens.

În data de 14 octombrie 2017 în adresa SRL „Orfonox” au expediat o reclamație, prin care au solicitat înlocuirea produsului vândut sau restituirea contravalorii. Deși, reclamația a fost recepționată, nu au fost întreprinse măsuri și nu a dat un răspuns. Astfel, a refuzat tacit soluționarea litigiului pe cale amiabilă.

La fel, au precizat că în cadrul raporturilor de vânzare-cumpărare a bunurilor, cât și de soluționarea litigiului, s-a constatat că SRL „Orfonox” și SRL „Bravo-Profil” sunt denumiri diferite ale uneia și aceiași întreprindere, cu același IDNO și aceiași adresă juridică. Drept urmare, acțiunea a fost înaintată împotriva SRL „Bravo-Profil”, ultima denumire a întreprinderii, vânzătorului produsului defect.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Elena Căpățînă și Mihail Cotruța; s-a încasat de la SRL „Bravo-Profil” în beneficiul Elenei Căpățînă și Mihail Cotruța cu titlu de prejudiciu cauzat în baza Legii privind protecția consumatorului suma de 27000 de lei, cu titlu de penalitate pentru perioada de 180 zile suma de 27000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral suma de 10000 de lei și cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 3012,50 de lei, în total de încasat de la pârât în beneficiul reclamantilor suma de 67012, 50 de lei; în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată; s-a încasat de la SRL „Bravo-Profil” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1720 de lei de a cărei plată reclamantii prin efectul legii au fost scutiți la înaintarea acțiunii în judecată.

Prin decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a admis apelul declarat de SRL „Bravo-Profil”, reprezentată de administratorul Grigorii Captari și avocatul Serghei Chiosa; s-a casat integral hotărârea din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Elena Căpățînă și Mihail Cotruța împotriva SRL „Bravo-Profil” cu privire la încasarea prejudiciului în sumă de 30000 de lei, achitat pentru țigla metalică în volum de 232 mp, suma de 270000 de lei în calitate de penalități pentru perioada de la 31 octombrie 2017 până la 30 aprilie 2018 pentru 6 luni de întârziere a răspunsului de la împlinirea termenului limită de 14 zile după primirea reclamației la 17 octombrie 2017, suma de 20000 de lei a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată compuse din: 12,50 de lei cheltuieli poștale și suma de 3000 de lei, cheltuieli de asistență juridică; s-a încasat în mod solidar din contul Elenei Căpățînă și Mihail Cotruța în beneficiul SRL „Bravo-Profil” taxa de stat pentru examinarea cauzei în ordine de apel în mărime de 1290 de lei.

La 05 ianuarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.164), Elena Căpățînă și Mihail Cotruța, reprezentați de avocatul Alexandru Găină, au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, solicitând considerarea recursului ca fiind depus în termen, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanței au fost prezentate înscrisuri ce atestă faptul adresării către pârât în vederea achiziționării mărfii și anume copiile bonurilor pentru suma de 10000 de lei și suma de 20000 de lei, lista mărfurilor procurate, toate șampilate de către vânzător, confirmare de primire a banilor și procesul-verbal din 11 iulie 2016 de examinare a acoperișului decolarat de către reprezentanții pârâtului. În ceea ce privește eliberarea bonului de plată și a certificatului de garanție, la achitarea avansului în sumă de 10000 de lei, angajații pârâtului au promis că vor fi eliberate la data și locul livrării mărfii. La data respectivă s-a prezentat doar șoferul cu lotul de marfă, care după ce a primit restul banilor, a declarat că nu este competent să elibereze astfel de acte. Astfel, de neeliberarea bonului de plată și a certificatului de garanție este vinovat vânzătorul.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului conform scrisorii de însoțire datate cu 26 ianuarie 2021 (f.d.167) și a fost recepționată la 28 ianuarie 2021 de către intimat și avocatul Serghei Chiosa, conform avizelor de recepție (f.d.169-170).

La 16 februarie 2021, SRL „Bravo-Profil”, reprezentată de administratorul Grigorii Captari și avocatul Serghei Chiosa, a depus referință la cererea de recurs exprimând poziția în favoarea considerării recursului inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 08 octombrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 05 ianuarie 2021, prin intermediul poștei (f.d.164).

Materialele cauzei atestă comunicarea deciziei integrale a instanței de apel participanților la proces la 06 noiembrie 2020, conform scrisorii de însoțire (f.d.149), iar de către recurenți a fost recepționată la 11 noiembrie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.151-153). Astfel, recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dedus judecătii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Elena Căpățînă și Mihail Cotruța, reprezentați de avocatul Alexandru Găină și va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: f) să admită recursul, să caseze decizia

instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din perspectiva prevederilor art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În virtutea alineatului (2) al aceluiași articol, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronate în cazul în care instanța judecătorească: c) a interpretat în mod eronat legea.

În sensul art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Inițial, Colegiul reține că pentru a verifica legalitatea deciziei contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecării.

Reclamanții Elena Căpățînă și Mihail Cotruța au pretins că, deși, la procurarea, în anul 2015, de la SRL „Orfonox” a țiglei metalice cu accesoriile necesare pentru acoperirea casei de locuit individuale, le-a fost oferită garanția la culoare țiglei pentru 10 ani, iar la metal, pentru 50 ani, însă, în vara anului 2016, la terminarea lucrărilor cu materialul procurat, au constatat că țigla metalică s-a declarat substanțial. Drept urmare, a fost solicitată prezența reprezentanților SRL „Orfonox” și la 11 iulie 2016 au întocmit procesul-verbal de constatare.

Prin reclamația expediată la 14 octombrie 2017 în adresa SRL „Orfonox”, s-a solicitat înlocuirea produsului sau restituirea contravalorii acestuia.

Astfel, prin cererea de chemare în judecată formulată, cu concretizările ulterioare, reclamanții au solicitat încasarea de la SRL „Bravo-Profil” a sumei de 30000 de lei achitați pentru 232 mp de țiglă metalică, a sumei de 270000 de lei cu titlu de penalitate pentru perioada 31 octombrie 2017-30 aprilie 2018 pentru 6 luni, având în vedere întârzierea răspunsului de la expirarea termenului limită de 14 zile de la primirea reclamației la 17 octombrie 2017, a sumei de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.1-2, 24-26).

În context, reclamanții au precizat că SRL „Orfonox” și SRL „Bravo-Profil” constituie denumirile diferite ale aceași întreprindere cu același IDNO, aspect confirmat și de pârât, precum că din anul 2017 activează sub denumirea de SRL „Bravo-Profil” (f.d.98).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea din 03 decembrie 2019, a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Elena Căpățînă și Mihail Cotruța și a încasat de la SRL „Bravo-Profil” în beneficiul Elenei Căpățînă și Mihail Cotruța cu titlu de prejudiciu cauzat în baza Legii privind protecția consumatorului suma de 27000 de lei, cu titlu de penalitate pentru perioada de 180 zile suma de 27000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral suma de 10000 de lei și cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 3012,50 de lei, în total suma de 67012, 50 de lei; în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, s-a încasat de la SRL „Bravo-Profil” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1720 de lei de a cărei plată reclamanții prin efectul legii au fost scutiți la înaintarea acțiunii în judecată (f.d.87-88, 91-96).

Drept urmare a judecării cauzei în ordine de apel, prin decizia din 08 octombrie 2020, Curtea de Apel Comrat a admis apelul declarat de SRL „Bravo-Profil”, reprezentată de administratorul Grigorii Captari și avocatul Serghei Chiosa și a casat integral hotărârea din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Elena Căpățînă și Mihail Cotruța împotriva SRL „Bravo-Profil” cu privire la încasarea prejudiciului, penalității, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată; a încasat în mod solidar din contul Elenei Căpățînă și Mihail Cotruța în beneficiul SRL „Bravo-Profil” taxa de stat pentru examinarea cauzei în ordine de apel în mărime de 1290 de lei (f.d.141-148).

Pentru a decide astfel, instanța de apel, prin faptul dat, neavând la mână bonul de plată a mărfii procurate, a atestat imposibilitatea de a proba existența reală a relației de vânzare-cumpărare.

Mai mult ca atât, la materialele cauzei nu este anexat un contract de vânzare-cumpărare pentru probarea acordului de voință neviciat a ambelor părți, or, potrivit art. 666 Cod civil, în redacția până la 01.03.2019, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Astfel, instanța de apel a constatat ca fiind întemeiate alegațiile apelantului prin care s-a indicat că „dovadă a petrecerii tranzacției de vânzare-cumpărare a mărfii poate servi numai bonul de plată”.

La caz, s-a invocat și prevederile art. 18³ alin. (8) din Legea privind protecția consumatorilor, potrivit căruia data achiziționării produsului se stabilește în baza bonului de casă sau a oricărui alt document care confirmă achiziționarea produsului ori în baza altor mijloace de probă (inclusiv depozițiile martorilor) care pot permite stabilirea datei și a locului de achiziționare.

Totodată, potrivit art. 18⁵ alin. (2) din Legea privind protecția consumatorilor, odată cu depunerea reclamației, consumatorul prezintă o copie de pe bonul de casă sau o copie de pe alt document care confirmă efectuarea cumpărăturii (inclusiv certificatul de garanție).

După cum s-a invocat mai sus, intimații au anexat la materialele cauzei copia Condițiilor de garanție (pentru tabla cu acoperire polimerică), dar acesta nu poate fi reținută ca probă incontestabilă ce ar dovedi existența relațiilor de vânzare-cumpărare între apelant și intimați, or, pentru confirmarea unei garanții a mărfii vândute, se eliberează un certificat de garanție care este un act de model tipizat, în care vânzătorul aplică ștampila unității cu indicarea zilei de vânzare și a termenului de garanție în pașaportul articolului, potrivit HG nr. 931 din 08 decembrie 2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul.

Existența la materialele cauzei a unui astfel de certificat de garanție valabil, de către instanța de apel nu s-a atestat, astfel, fiind neîntemeiată concluzia instanței de fond prin care s-a invocat că „Instanța din materialele dosarului și anume cecurile și actul de garanție, menționate supra, constată că între reclamantii Căpățînă Elena și Cotruța Mihail cu pârâțul „Bravo-Profil” SRL (SRL „Orfonox”) a fost încheiată tranzacția de vânzare-cumpărare a țiglei metalice în volum de 232 m² și accesorii pentru montarea țiglei metalice, pentru care reclamantii au achitat pârâțului suma de 30000 lei, în două tranșe, prima tranșă fiind achitată în sumă de 20000 lei și a doua tranșă în sumă de 10000 lei”, or, prima instanță eronat a reținut faptul existenței unui

Certificat de garanție întocmit în conformitate cu normele legale.

Cât privește procesul-verbal de constatare fără număr din data de 11 iulie 2016, instanța de apel a reținut că înscrisul dat probează doar faptul că reprezentanți ai întreprinderii „Bravo-Profil” SRL (fosta „Orfonox” SRL) au fost la domiciliul intimitei Căpățînă Elena și au constatat că acoperișul este decolorat. Despre existența relațiilor de vânzare-cumpărare între părțile aflate în litigiu, actul vizat nu prezintă probe în sensul dat.

Subsecvent, instanța de apel a constatat ca fiind eronată concluzia primei instanțe prin care s-a indicat că „raportul de vânzare-cumpărare a țiglei metalice cu accesorii a avut loc între reclamanti și pârât în vara anului 2015, în modul și volumul indicat de reclamanti”.

Prin prisma criticilor aduse de partea recurentă, Colegiul relevă că, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, eronat s-a pronunțat în favoarea respingerii cererii de chemare în judecată, prin ce se impune casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe, din motivele ce succed.

Având în vedere că anterior s-a iterat esența litigiului, în continuare urmează a fi accentuate aspectele greșit reținute și interpretate de către instanța ierarhic inferioară la soluționarea cauzei în ordine de apel, deși, o obligație în acest sens îi revine în temeiul legii procesuale.

În virtutea art. 373 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut constant în jurisprudența sa ca dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenție, nu poate trece drept efectiv decât dacă cererile și observațiile părților sunt în mod real ascultate, adică în mod real și concret examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 din CEDO, implică în special în sarcina instanței, obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor de proba, al argumentelor și elementelor de proba ale părților.

În continuare, Colegiul reiterează că, instanța de apel a conchis că, probe pertinente și concludente întru confirmarea argumentelor reclamantilor Elena Căpățînă și Mihail Cotruța referitor la existența raportului de vânzare-cumpărare între părți, nu au fost prezentate și, în consecință, a respins cererea de chemare în judecată.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind eronate constatările instanței de apel, or, prima instanță justificat a reținut că, la caz a fost confirmată existența tranzacției de vânzare-cumpărare între reclamanti și pârât.

Prin prisma prevederilor art. 514 Cod civil, în redacția în vigoare în perioada de referință, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 alin.(1), (2) Cod civil, în aceeași redacție, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În acest sens, deși, pârâțul neagă existența raportului de vânzare-cumpărare între părțile litigante, urmează a fi relevat faptul că, în confirmarea tranzacției de vânzare-cumpărare, reclamantii au prezentat două cecuri în original, în care a fost aplicată ștampila umedă a SRL „Orfonox”, precum și înscrisul „condițiile de garanție (pentru tabla cu acoperire polimerică)” prezentat de reclamantii, în antetul căruia sunt indicate datele de contact ale pârâțului, la fel, conține ștampila umedă, aplicată de către SRL „Orfonox” (f.d.72-74).

Cu referire la ipoteza instanței de apel precum că, copia condițiilor de garanție (pentru tabla cu acoperire polimerică), anexate la materialele cauzei nu poate fi reținută ca probă incontestabilă ce ar dovedi existența relațiilor de vânzare-cumpărare între apelant și intimați, având în vedere lipsa certificatului de garanție care este un act de model tipizat, în care vânzătorul aplică ștampila unității cu indicarea zilei de vânzare și a termenului de garanție în pașaportul articolului, Colegiul menționează că, lipsa unui certificat de garanție în sensul punctat de instanța de apel, la caz, nu poate infirma existența raporturilor de vânzare-cumpărare.

De altfel, în condițiile de garanție prezentate, în final este reflectat: „În cazul respectării de către client a condițiilor enumerate mai sus, se oferă garanția de 10 ani (zece ani) la culoare pentru țigla metalică și elementele pentru acoperiș confecționate din tabla dată și 50 ani la exploatare” (f.d.74).

În atare circumstanțe, pornind de la faptul că în contextul prevederilor art. 18⁵ alin.(2) al Legii privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2003 (în continuare Legea nr. 105/2003), odată cu depunerea reclamației, consumatorul prezintă o copie de pe bonul de casă sau o copie de pe alt document care confirmă efectuarea cumpărăturii (inclusiv certificatul de garanție), Colegiul reține că, prima instanță întemeiat a apreciat acest înscris ca o confirmare a existenței raporturilor de vânzare-cumpărare.

Deși, instanța de apel motivează prin prisma Hotărârii de Guvern nr. 931 din 08 decembrie 2011 cu privire la desfășurarea comerțului cu amănuntul, precum că forma certificatului de garanție este un act de model tipizat, în care vânzătorul aplică ștampila unității cu indicarea zilei de vânzare și a termenului de garanție în pașaportul articolului, Colegiul precizează că, în sensul pct. 34 din aceeași Hotărâre de Guvern, cumpărătorului i se eliberează un bon de casă sau alt tip de formular tipizat de document primar cu regim special care confirmă că marfa în cauză a fost cumpărată la unitatea respectivă. În cazul în care marfa are un anumit termen de garanție, vânzătorul aplică ștampila unității cu indicarea zilei de vânzare și a termenului de garanție în pașaportul articolului. Însă, Hotărârea de Guvern menționată nu definește certificatul de garanție ca fiind un act de model tipizat în sensul reținut de instanța de apel.

La acest capitol, Colegiul notează că, exemplarul condițiilor de garanție (pentru tabla cu acoperire polimerică) prezentat de pârât (f.d.51-51 verso) la înregistrarea referinței la 27 septembrie 2019, nu poate fi reținut în infirmarea poziției reclamantilor, având în vedere și condițiile de garanție (pentru tabla cu acoperire polimerică), înscris prezentat de reclamantii, care, de altfel, conține ștampila aplicată

de către SRL „Orfonox”

Or, referința însoțită de acest înscris a fost depusă la 27 septembrie 2019, iar marfa a fost achiziționată de reclamant în anul 2015. Drept urmare, în perioada 2015-2019 este evident că forma acestui înscris poate suporta anumite modificări, în sensul oformării și completării, precum și termenul de garanție al produsului, însă regulile de montare a sistemelor de acoperiș, condițiile obligatorii pentru acordarea garanției, defectele în urma cărora nu se acordă garanție, în esență, sunt aceleași. Astfel, exemplarul condițiilor de garanție (pentru tabla cu acoperire polimerică) prezentat de pârât, cât și cel prezentat de către reclamați, în esență, nu diferă, fiind completate condițiile obligatorii pentru acordarea garanției, precum și inclusă o poziție nouă, datele cumpărătorului. De altfel, de către pârât nu a fost prezentat un alt model de certificat de garanție pe blanc separat care ar infirma statutul înscrisului prezentat, denumit condiții de garanție

Poziția instanței de apel prin prisma art. 18³ alin.(8) al Legii nr. 105/2003, conform căruia data achiziționării produsului se stabilește în baza bonului de casă sau a oricărui alt document care confirmă achiziționarea produsului ori în baza altor mijloace de probă (inclusiv depozițiile martorilor) care pot permite stabilirea datei și a locului de achiziționare, nu poate fi reținută în infirmarea achiziționării produsului de la pârât de către reclamați.

Adițional, Colegiul notează că, în virtutea art. 9 lit.f) al Legii nr. 105/2003, în redacția în vigoare în perioada de referință, vânzătorul este obligat să înmâneze bon de casă sau un alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern.

Or, în contextul normei citate, nu este exclusă obligația vânzătorului de a înmâna bon de casă sau un alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, iar faptul că cumpărătorul nu ar fi cerut un astfel de act confirmativ la achiziționarea produsului, nu-l exonerează pe pârât de onorarea obligațiilor în sensul Legii nr. 105/2003 ca urmare a realizării unui produs care nu corespunde calității, având în vedere că eliberarea unui act confirmativ la achiziționarea produsului era o obligație a vânzătorului și nu era o opțiune.

În aceeași ordine de idei, Colegiul relevă că, reclamații au prezentat două cecuri în original, cu mențiunea în titlu „копия чека”, eliberate de SRL „Orfonox”, cu ștampila umedă, pe suma de 10000 de lei și 20000 de lei (f.d.72-73), iar în copia prezentată este scris olograf precum că „am primit 10000 lei” și aplicată semnătura, circumstanță constatată de prima instanță (f.d.75).

Sub acest aspect, Colegiul apreciază ca fiind justificată ipoteza primei instanțe precum că lipsa numărului de ieșire, precum și lipsa datei eliberării nu poate fi pusă pe seama cumpărătorului, în situația în care această obligație revine vânzătorului, iar înscrisurile date conțin ștampila umedă a SRL „Orfonox”.

De altfel, urmează a fi luat în considerare și faptul că extrasul din registrul de evidență a certificatelor de garanție prezentat, a fost pentru anii 2014 și 2016, însă nu și pentru anul 2015, anul când reclamații au achiziționat produsul, aspect corect punctat de către prima instanță.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe precum că vânzarea-cumpărarea țiglei metalice și accesoriile s-a realizat în vara anului 2015, în modul și volumul indicat de reclamați.

În altă ordine de idei, conform procesului-verbal de constatare, fără număr, din

11 iulie 2016, pe antetul căruia este inserat „Bravo Profil”, precum și sediul societății, în calitate de beneficiar este indicată reclamanta Elena Căpățină, iar în calitate de reprezentat al SRL „Orfonox”, Veaceslav Druță, privind constatarea defectelor la acoperișul din țiglă metalică, în rezultatul verificării s-a constatat următorul defect: „acoperiș decolorat, coama parțial decolorată, sub coamă este lipită lentă de protecție, reținătorii de zăpadă nu s-au decolorat”, contrasemnat de ambele părți (f.d.10).

Aici urmează a fi remarcat că în textul procesului-verbal de constatare s-a menționat: „încheiat în două exemplare cu următoarea destinație: un exemplar rămâne în evidența SRL „Orfonox”, iar pe cel de-al doilea îl primește beneficiarul” (f.d.10).

Colegiul apreciază critic aserțiunea instanței de apel precum că procesul-verbal de constatare, fără număr, din data de 11 iulie 2016, probează doar faptul că reprezentanți SRL „Bravo-Profil” SRL (fosta SRL „Orfonox”) au fost la domiciliul intimitei Elena Căpățină și au constatat că acoperișul este decolorat, însă nu ar proba și existența relațiilor de vânzare-cumpărare între părțile aflate în litigiu.

În context, în situația în care între părți nu ar fi existat raportul de vânzare-cumpărare, în condițiile în care pârâtul este un agent economic specializat în fabricarea produselor metalice, comerțul cu ridicata a construcțiilor prefabricate, etc., este neînțeleasă prezența reprezentantului pârâtului la domiciliul reclamantei și constatarea defectului la acoperișul instalat, având în vedere că în genul de activitatea a pârâtului nu intră astfel de atribuții.

Implicit, acest aspect confirmă suplimentar existența între părți a raportului de vânzare-cumpărare a țiglei metalice, în caz, contrar este inexplicabilă prezența reprezentantului pârâtului la domiciliul reclamantei pentru constatarea defectelor la acoperiș și întocmirea procesului-verbal în acest sens, în special, în două exemplare unul pentru reclamantă, iar altul pentru pârât. Or, activitatea pârâtului nu vizează constatarea defectelor în afara raporturilor de vânzare-cumpărare, chiar și în calitate de agent economic de profil.

Colegiul reiterează că prin reclamația depusă în adresa pârâtului, recepționată la 17 octombrie 2017 (f.d.13), s-a solicitat lichidarea neajunsurilor de calitate stabilite prin procesul-verbal de constatare din 11 iulie 2016, întocmit de reprezentantul SRL „Orfonox” sau să restituie contravaloarea (f.d.11).

În temeiul art. 18 alin.(1), (2) al Legii nr. 105/2003, vânzătorul este răspunzător față de consumator pentru orice neconformitate existentă la momentul când a fost livrat produsul. În cazul unei neconformități, consumatorul are dreptul de a solicita vânzătorului să i se aducă produsul la conformitate gratuit, prin reparare sau înlocuire, conform alin.(3)–(12), ori să beneficieze de reducerea corespunzătoare a prețului sau restituirea contravalorii pentru acest produs prin rezoluțiunea contractului, în condițiile alin.(14)–(16) și (20).

Alineatul 7 al aceluiași articol statuează că, în redacția în vigoare în perioada de referință, orice reparație sau înlocuire a produselor este făcută în cadrul unei perioade de timp rezonabile, stabilite de comun acord, în scris, între vânzător și consumator, fără niciun inconvenient semnificativ pentru consumator, luându-se în considerare natura produsului și scopul pentru care consumatorul a solicitat produsul. Perioada de timp stabilită nu poate depăși 14 zile calendaristice de la data la care consumatorul a adus la cunoștință vânzătorului neconformitatea produsului.

Acest termen poate fi prelungit numai cu acordul consumatorului și este stipulat în contract.

În atare circumstanțe, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanței în partea admiterii pretenției reclamanților cu privire la încasarea contravalorii produsului defect în sumă de 27000 de lei, având în vedere că pârâtul ca urmare a recepționării reclamației, nu a înlocuit produsul defect.

Tot aici, urmează a fi remarcat faptul că, din suma solicitată de reclamanți cu titlu de contravaloare a produsului de 30000 de lei, conform cecurilor prezentate, prima instanță corect a exclus suma de 3000 de lei, care este costul reținătorilor de zăpadă, având în vedere că nu s-au decolorat.

În condițiile Legii nr. 105/2003, prevederi în vigoare în perioada de referință, înlocuirea produsului se efectuează în cadrul unei perioade de timp rezonabile, care nu poate depăși 14 zile calendaristice de la data la care consumatorul a adus la cunoștință vânzătorului neconformitatea produsului, care după caz poate fi prelungită cu acordul consumatorului.

Având în vedere că, la caz, pârâtul neagă existența raportului de vânzarea-cumpărare între părți, evident că, produsul nu a fost înlocuit în termenul prevăzut de lege și nici nu a fost solicitată prelungirea acestuia.

Totodată, conform art. 32 alin.(1) al Legii nr. 105/2003, în redacția în vigoare în perioada de referință, pentru încălcarea termenelor prevăzute la art.18 alin.(7) și (20) și art.18¹ alin.(1), vânzătorul, prestatorul achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 5 % din prețul produsului, serviciului în vigoare la data examinării reclamației consumatorului.

Drept urmare, prima instanță întemeiat a admis parțial pretenția reclamanților cu privire la încasarea penalităților, dispunând încasarea de la pârât în beneficiul reclamanților a sumei de 27000 de lei cu titlu de penalitate, în situația în care produsul defect nu a fost înlocuit în termen de 14 zile de la primirea reclamației.

Conform art. 20 alin.(1), (4) al Legii nr. 105/2003, consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare indiferent de faptul dacă s-a aflat sau nu în relații contractuale cu vânzătorul, prestatorul. Prejudiciul moral cauzat consumatorului de către producător, vânzător, prestator prin încălcarea drepturilor lui prevăzute de prezenta lege, precum și de alte acte normative, se repară în mărimea stabilită de instanța judecătorească.

În contextul dat, Colegiul relevă că, prima instanță justificat a încasat de la pârât în beneficiul reclamanților, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 10000 de lei, or, această sumă constituie o compensație reală pentru suferințele reclamanților și o satisfacție echitabilă, având în vedere că suma de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, pretinsă de către reclamanți este exagerată.

Realizarea unui produs necalitativ, precum și neînlocuirea produsului ca urmare a recepționării reclamației, precum și însăși nerecunoașterea de către pârât a raportului de vânzare-cumpărare și, în rezultat, nerespectarea obligațiilor de către vânzător, au condus la suportarea de către reclamanți a unor suferințe, retrairi sufletești.

Adițional, în motivarea soluției sale, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, prima instanță a luat în considerare caracterul și gravitatea suferințelor cauzate reclamanților, precum și inacțiunile pârâtului în remedierea situației, având

în vedere că acoperișul casei este la vedere, iar neînlocuirea acoperișului decolorat, afectează imaginea și reputația reclamanților de gospodari în localitate.

Conform art. 20 alin. (6) al Legii nr. 105/2003, pentru repararea prejudiciului cauzat consumatorului, acesta trebuie să facă dovada prejudiciului.

Pornind de la circumstanțele reliefate *supra*, Colegiul relevă că, prima instanță, la determinarea împrejurărilor ce au servit ca temei de adresare a reclamanților cu prezenta cerere de chemare în judecată, precum și confirmarea acestora, a ținut cont de prevederile legale amintite anterior.

În ceea ce vizează compensarea cheltuielilor de judecată, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe, or, în temeiul art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Astfel, în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică de la pârât în beneficiul reclamanților a sumei de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, Colegiul învederează că, în conformitate cu art. 96 alin. (1), (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Prin prisma prevederilor citate, în situația în care reclamanții au beneficiat de asistență juridică acordată de avocatul Alexandru Găină în baza mandatelor avocațiale seria MA, nr. 0958201 din 29 decembrie 2017 (f.d.19) și seria MA, nr. 0958260 din 09 iulie 2019 (f.d.29), iar conform bonurilor de plată seria EZ nr. 492798 din 29 decembrie 2017 și seria EZ nr. 492849 din 09 iulie 2019 a fost achitată suma de 2000 de lei (f.d.18) și suma de 1000 de lei, prima instanță întemeiat a dispus încasarea sumei de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. Or, acestea au fost realmente angajate și rezonabile ca mărime.

La fel, este întemeiată dispoziția instanței și în partea încasării cheltuielilor poștale de trimitere a reclamației în sumă de 12,50 de lei, or, aceste au fost niște cheltuieli necesare, suportate de către reclamanți în legătură cu soluționarea litigiului.

În virtutea art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Având în vedere că reclamanții în temeiul legii au fost scutiți de la plata taxei de stat la înaintarea acțiunii, or, în sensul art. 85 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de protecție a drepturilor consumatorilor, prima instanță întemeiat a încasat taxa de stat de la pârât în beneficiul statului.

Coroborând circumstanțele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. f), alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Elena Căpățină și Mihail Cotruța, reprezentați de avocatul Alexandru Găină.

Se casează decizia din 08 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat și se menține hotărârea din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Căpățină și Mihail Cotruța împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bravo-Profil” cu privire la încasarea sumei achitate pentru țigla metalică, penalității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Galina Stratulat